

Elnökségi tagok tiszteletadása
Oros Kálmán sírja előtt, a váci
temetőben

Parlamenti felszólalás

A Magyar Siketek Sportszövetségének elnöke, Pányi Béla megbízást adott Vasák Iván elnökhelyettesnek, hogy 2000. október 11-én, a Parlament Ifjúsági és Sportbizottságának Nyílt Napján szólaljon fel a siket sportolók bajnoki járadéka érdekében. A megbízásnak örömmel tett eleget az elnökhelyettes, aki Habán Zsuzsa és Halász Éva tolmácsok kíséretében jelent meg az eseményen. Elkísérte őket a Weltner-házaspár is.

Tekintettel a hozzászólók nagy számára, csak 5 percet engedélyeztek; Vasák Iván másodikként szólalt fel. Felszólalásának tartalma röviden:

„Most szeretnék szólni azokról az érzésekről, amelyeket a volt siket sportolók éreznek magukban, amikor az Ifjúsági és Sportminisztérium intézkedéséről fognak hallani.

Előjáróban megjegyzem: A Sporttörvény-tervezet előkészítése és megvitatása során minden alkalommal hangsúlyoztam a magam és sorstársaim nevében, hogy teljes körűen támogatjuk és üdvözljük a Sporttörvény megalkotásának létrejöttét, ezen belül pedig külön elismeréssel és hálával fogadtuk a bajnoki járadék kezdeményezését. Ugyanakkor minden alkalommal és minden lehetséges fórumon hangot adtam annak a véleményemnek, hogy a járadék induló évének meghatározását a siketekre nézve teljes mértékben diszkriminatívnak ítélem meg.

Indokaim: az 1984-es induló év a mozgássérültek sportmozgalmi rendezvényéhez, azaz a paralympia nemzetközi elismerésének dátumához kötődik. A sportminisztérium együttesen kezeli a siket sportolókat a paralympiai sportolókkal, így járadékot csak azon siket érmesek kapnak, akik 1984 után szereztek érmekeket, vagyis a paralympia elismerésének évétől. Ez a meghatározás már alapjaiban egy kirekesztő szemléletet hordoz.

Önök bizonyára tudják, hogy mi, siketek, a halló társadalommal szemben kommunikációs fogyatékoságban szenvedünk és semmiféle fizikális hátrányban nem vagyunk az ép testű, egészséges emberekkel szemben. Bizonyíték erre, hogy versenyeink az épek sportjának szabályai szerint zajlanak, pl. FIFA, FINA stb. Ezért a siketek nem vesznek részt a paralympián, mert ennek semmi értelme nincs.

Az összes fogyatékos szervezet közül a Siketek Világjátékai tekintenek vissza a legrégebbi múltra. 1924-ben rendezték meg az első olimpiát Párizsban. 1955-ben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elismerte a Siketek Világjátékait olimpiai szintű világversenynek, amelynek során bizonyos követelményeknek kellett eleget tenniük a résztvevő országoknak, ezeket Magyarország is vállalta, és sportolóink igen sok dicsőséget szereztek. Kérdezem én, 1924-től 1984-ig 60 év telt el, a siketek 60 éves olimpiai mozgalmát kidobhatjuk? Azt már nem!

A legutóbbi Világjátékokon, Koppenhágában, 1997-ben csaknem 70 ország vett részt, közel 2100 siket sportolóval.

Az ISM képviselői hiányolják a hazai kiválasztórendszert. A sportversenyeken azok indulhattak, akiknek hallásvesztése 55 dB felett van. Az OTSH feltételt szabott, melynek értelmében a siketek legutolsó olimpiájának hatodik helye az a szintidő, amelynek elérésével az olimpiai részvétel feltétele egy siket sportoló számára teljesülhet.

Megjegyzem, hogy a kvalifikáció alapjait a mai napig sem kaptam kézhez, de ha lenne sem tudnék mit kezdeni vele. Mert sajnos, a Sportminisztérium bevallotta, hogy a kategorizálást 1984-től saját maga vezette be az esélyegyenlőség elve alapján, a paralympia alapján. De mi köze van ehhez a siketeknek, amikor teljesen más „kategóriá”-ba tartoznak.

Így állt elő az az abszurd helyzet, hogy érmes sportolóinknak csak egy hányada kapja a járadékot.

Kérem Önöket, gondolják át, amit most elmondtam.”

Vasák Iván felszólalását írásban is eljuttattuk a Bizottság elnöke részére.

„Az információ szerepe egy szakma szolgálatában”

Továbbképzésen Bolognában

Az „Ente Nazionale Sordomuti – Sezione de Bologna”, azaz a Siketek Olaszországi Szövetségének bolognai szervezete ez év október 26-28-ig „Információs menedzsment” címmel „workshop”-ra (szakmai műhelymunkára) invitálta az európai szervezetek képviselőit. A szervező a szakmai programot a jelnyelvi tolmácsokat tömörítő szervezeteknek, a tolmácsszolgálatásban érintett és közreműködő szakembereknek, valamint szabadúszó tolmácsoknak hirdette meg. A SINOSZ képviselőjét *Vasák Iván* főtítkárré és *Habán Zsuzsa* jelnyelvi tolmács látta el. *Vasák Iván* a szövetség tolmácsszolgálatának szakmai koordinátoraként vett részt a rendezvényen, *Habán Zsuzsa* pedig angol-magyar fordítási illetve tolmácsolási feladatokat látott el (mivel a kétnapos továbbképzés munkanyelve a beszélt angol volt).

A rendezvény helyszíne a Bolognai Egyetem Közgazdasági Tanszéke volt. A „workshop” házigazdája a Siketek Bolognai Szervezete, koordinátora és levezetője: *Marinella Salami* (Olaszország); szakmai felelőse és prezentánsa: *Maya de Wit-van Schagen* (Hollandia).

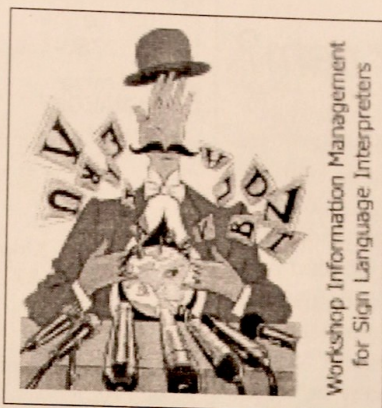
A képviselt országok: Portugália, Dánia, Hollandia, Olaszország, Spanyolország, Ausztria, Magyarország. A szervezők és a szakmai vezető egybehangzó álláspontja értelmében, a workshop hatékonysága érdekében 10 főben maximálták a résztvevők számát, tekintve, hogy Európa több helyszínén is megrendezték a továbbképzést. Legutóbb a Jelnyelvi Tolmácsok Európai Fóruma (EFSLI) koppenhágai találkozója adott otthont a témának, a következő évben pedig Hollandia lesz a vendéglátója az európai tolmácsszervezet 2001. évi konferenciájának, amely számos szakmai kérdés mellett nagy hangsúlyt fektet a szakmához kötődő public relations (PR) munkára is.

Október 26-án este 8-kor a bolognai siketek klubjában fogadták a résztvevőket, akik az utazás fáradalmait a házigazda szervezet szívélyes vendéglátásának köszönhetően baráti környezetben és jó hangulatban pihenhették ki. A látogatás alkalmat adott a bolognai városi szervezet felépítésének, működésének és vezetőségének megismerésére és egyben lehetőséget teremtett a jelenlévők rövid bemutatkozására is. A hivatalos ceremónia után a kötetlen, érdeklődő légkörben eltöltött néhány óra adott bizonyosságot a mel-

tán híres olasz vendégszeretetről és közvetlenségről.

Másnap 9 órakor, az egyetem „Aula-Magna” elnevezésű, impozáns és kiválóan felszerelt előadóteremben indult a hivatalos program. Elsőként *Gino Avanzo*, az ENS.bolognai szervezetének elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd átadta a szót *Marinella Salami*-nak, aki a rendezvény szakmai kezdeményezője és operatív szervezője volt. Bemutatkozása során megtudtuk: szabadúszó jelnyelvi tolmács 1990 óta. Egyetemi és konferencia-tolmácsként, valamint az Olasz Rette 4 csatorna hírműsorának tolmácsaként dolgozik. Részt vesz a jelnyelvi tolmácsok képzésében, etikát oktat és tolmácsolási gyakorlatot vezet. Tagja az ANIOS-nak (Olasz Jelnyelvi Tolmácsok Szervezetének), 2 éven keresztül volt a lombardiai szervezet elnöke. 1998-ban, úttörő munkát végezve létrehozta az ANIOS weboldalát – elsőként Olaszországban. Célja a szakmai értékek és ismeretek széleskörű terjesztése.

Bevezetőjében röviden ismertette a továbbképzés célját: hogyan, milyen eszközökkel, milyen hatékonysággal és milyen eredményekkel lehet professzionális módon „kommunikálni” a jelnyelvi tolmácsolást mint szakmát, a tömörítő szervezeteket mint érdekvédelmet s az operatív tevékenységet végző szolgáltató egységeket. Mit tehetünk annak érdekében, hogy az információs társadalom támasztotta kívánalmaknak, elvárásoknak minden lehetséges eszközzel eleget tegyünk? A workshop áttekinti és összefoglalja mindazon lehetőségeket, amelyeket a szakma képviselői tehetnek saját tagságuk tájékoztatása, valamint a felhasználók teljes körű és szakértelemmel kezelt informálása érdekében.

A workshop felkért előadója, *Maya de Wit-van Schagen* a RID (Regisztrált Tolmácsok Jegyzéke) bejegyzett ASL (amerikai jelnyelv) tolmácsa, aki saját tolmácsszolgálatot vezet. A Holland Jelnyelvi Tolmácsok Szervezetének PR-munkatársa, webszerkesztő, valamint a szervezet saját kezdeményezésében indított „Interpress” elnevezésű lap főszerkesztője már 6 éve. A lap rendeltetése, hogy információkat közöljön-terjesszen jelnyelvi tolmácsok és a témában érintettek, érdekeltek vagy érdeklődők számára.

A bevezető után került sor a delegáltak bemutatkozására, melynek során a képviselteknek saját szervezetükről kellett alapinformációkat elmondani, majd a szolgálat felépítéséről, részvevőiről, működéséről és PR-munkájáról tömör, átfogó képet adni.

Maya de Wit előadása 4 fejezetre tagolódott:

1. A PR (public relation = közönségszolgálat-kapcsolat) tevékenység, mint a reklámstratégia része
2. Hogyan készítsünk megfelelő információs anyagot?
3. Az információátadás, -áramlás, -megosztás és -terjesztés lehetséges módzatairól, célzottjairól, azaz kinek is szól az információ?
4. Ötlebtörze

(Az előadások részleteire egy későbbi lapszámunkban esetleg még visszatérünk.)

A workshop szerkezeti koncepciója értelmében a délelőtti előadás során szerzett ismeretek és információk gyakorlati alkalmazására a délutáni foglalkozáson, az egyetem számítógépes laborjában nyílt mód. Az oktató egyéni

tanácsadás keretében adta át ismereteit, és segédkezett egy szabadon választott információs anyag elkészítésében. A kiváló szervezésnek köszönhetően fel szabadult hangulatban, az oktató türelmének és magas szintű képzettségének köszönhetően pedig hasznos gyakorlati tudás birtokába kerültek a résztvevők.

Másnap ismét reggel 9 órakor indult a munka. E nap szakmai programja szorosan kapcsolódott az előző napon elhangzott ismeretekhez.

Maya de Wit előadásának 3 fő iránya volt

1. Mit jelent a párhuzamos publikáció és milyen alkalmazási lehetőségei vannak? Hogyan tudjuk optimálisan használni, felhasználni és közvetíteni az információt elektronikusan úton és nyomtatott formában, illetve a kettő összehangolását hogyan végezhetjük el?
2. Hogyan használhatók az elektronikus lehetőségek és milyen módozatok lehetségesek?
3. Hogyan állíthatjuk céljaink szolgálatába az internetet? Mi az a honlap? Hogyan mutakozhatunk be saját weboldalunkon keresztül? Hogyan kell létrehozni és mire kell ügyelni az összeállításánál.

A délelőtti szerzett ismereteket délután ismét a számítógépes laborban hasznosíthatták. Lehetőség kínálkozott egymás weboldalainak értékelésére, miközben az oktató hasznos tanácsokkal látta el a szervezeteket.

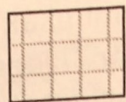
A gyakorlat befejeztével a bolognai szervezet elnöke megköszönte a jelenlévők részvételét és gratulált az eredményes, közös munkához. Minden résztvevő egy díszes oklevelet kapott munkája elismeréséül, *Marinella* és *Maya* pedig az elnök köszönő szavain kívül a résztvevők ösztöne és hálás köszönetét is fogadhatta.

A program közös vacsorával zárult. A városi szervezet néhány vezetője és a résztvevők egy hangulatos olasz étteremben zárták a kétnapos programot. Szövetségünk részéről is kifejeztük elismerésünket a szervezőknek a hasznos műhelymunkáért, a vendéglátóknak pedig a kiváló szervezésért.

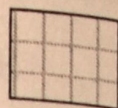
Ezúton köszönjük meg az országos elnökségnek, hogy a részvétel lehetőségét biztosította!

Vasák Iván

MOZAIKOK

a Siketek Világtalálkozója kapcsán

Daily Bulletin

Cerol-lee Aquiline-nek,
a WFD főtitkárának
gondolatai a kongresszusról

Szinte elhinni is nehéz, hogy a Kongresszuson már túl vagyunk. Nagyon izgalmas végigélni, ahogy a négy év megálmodott programjai a szemünk láttára valóra válnak. Volt szerencsém belekucskálni néhány előadásba és színházi produkcióba, bámultam az önkéntesek és a tolmácsok munkáját, és nagyon élveztem a baráti találkozókát régiakkal és újakkal egyaránt. Minden, amit láttam, minden, ami történt, arra emlékeztetett engem: nagyon büszke vagyok, hogy ennek a közösségnek a tagja lehetek, büszke vagyok, hogy a WFD-ben és a kongresszussal dolgozhatok, és láthatom a különböző jelnyelveket és a siket kultúrát magam körül. Remélem valamennyien ugyanúgy élvezik és hasznosítani tudják a világ számos pontjáról érkezett magas színvonalú előadásokat.

Találkozó művészekkel

Sten Lykke Madsen – Dánia.
Grafikus, keramikus

Sten 1954-1958 között tanult a Koppenhágai Képzőmű-

vészeti Iskolában. Specialitása a kőedény, fő témái az állatok, nők és a mítosz. Nagyon sokat dolgozik a „Royal Copenhagen”-nek.

Egy hónappal ezelőtt fejezett be egy nagyszabású munkát, egy lovagot és egy sárkányt ábrázoló szökőkutat Dánia egyik városában. Az eredetijét vandálok tették tönkre 1996-ban. Munkái számos múzeumban és kiállításon megtekinthetők Németországban, Angliában és Japánban.

Sten szobrászatot tanít halóknak, de szeretne minél több siket szobrásszal és művésszel kapcsolatba kerülni.

Evan Kallerman – Dánia.
Grafikus-animátor

Evan művészeti tanulmányait egy animációs stúdióban végezte el. Jelenleg a Dán Rádió és Televízió animációs és rövidfilm-osztályán dolgozik. Együtt dolgozott a Siketek Nemzeti Színházával (USA) 1981 és 1988 között, és a Dán Siket Színházzal; előadásokat készít siket gyermekekkel. Verseket és történeteket ír, első alkalommal jár Ausztráliában.

Stennel nyolc évvel ezelőtt találkozott, és azóta is segítik, sőt inspirálják egymást.

Vasák Iván

Tisztelt Miniszter Úr!

Szövetségünk képviseletében részt vettem a Sporttörvény módosítását előkészítő egyeztetésen, ahol a siket – hallássérült sportolók érdekeit igyekeztem megjeleníteni. Az egyeztetések során is hangoztattam, hogy a törvény 74. §-ában foglalt rendelkezése a siket és hallássérült sportolókra nézve diszkriminatív és hátrányos.

Azért tartom szükségesnek, hogy ezt a jelzést Miniszter Úr számára közvetlenül is megtegyem, mert az egyeztetésen résztvevő kormánytisztviselők reakciója észrevételünkre nem volt meggyőzően pozitív.

Megerősítve korábbi véleményünket, a siket – hallássérült sportolók érdekében kérjük Miniszter Úr személyes közreműködését abban, hogy a **törvénytervezet 74. §** azon része, amely a siket sportolók részére juttatható ellátást az 1984 utáni években érmet szerzett sportolókra terjeszti csak ki, módosuljon, és **a korlátozó évszám ne kerüljön be a jogszabályba.**

Kérésünket az alábbiakkal támasztjuk alá:

A fogyatékos emberek sportjának történetében elsőként a siket sportolók számára rendeztek az egész világra kiterjedő sporteseményt – 1924-ben került sor Párizsban a Siketek Világjátékára. Csak ezt követően, jóval később rendeztek más fogyatékosággal élő sportolók számára világrendezhvényeket.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság a Siketek Világjátékát szervező nemzetközi szövetséget, a CISS-t 1952-ben hivatalosan elismerte, ezzel az olimpiai **kvalifikáció hivatalos feltételei is teljesültek.**

A leírtakból egyértelműen kiderül, hogy a siketek sportja a legnagyobb hagyományokkal rendelkező fogyatékos sportterület, amely tény önmagában is megérdemelné az ezen a területen nemzetközi sikereket elért sportolók társadalmi és állami megbecsülését.

A sporttörvény általunk igényelt módosítása nem jelent olyan terhet az állam számára, amely jelentős költségvetési többletforrásokat igényelne, viszont a siket emberek sajátos társadalmi hátrányérzetét jelentősen csökkenthetné. Javaslataink elfogadásának tehát nem elsősorban anyagi értéke, hanem sokkal inkább a siket emberek számára tett „gesztusértéke” lenne.

A döntés meghozatalához mellékelten megküldjük azokat a statisztikai adatokat, amelyekből kitűnik, hogy a siket sportolók milyen eredményeket értek el, illetve, hogy Miniszter Úr pozitív döntése hány embert érinthet.

Bízva Miniszter Úr empátiájában és segítőkészségében, kívánunk munkájához sok sikert, jó erőt és egészséget.

Tisztelettel:

Vasák Iván
főtitkár